

STARFSLEYFISSKILYRÐI

fyrir skólphreinsistöð í Vorsabæ

Hveragerðisbær

kt. 650169 4849

Breiðumörk 20, 810 Hveragerði

1. GILDISSVIÐ OG ALMENN ÁKVÆÐI

- 1.1 Starfsleyfisskilyrði þessi gilda fyrir rekstur skólphreinsistöðvar Hveragerðisbæjar í Vorsabæ og losun allt að 4.400 þe hreinsaðs skólps í yfirborðsvatn.

Um er að ræða þriggja þrepa skólphreinsistöð með virkri lífrænni hreinsun þar sem örverur brjóta niður næringarefni í skólpinu. Notast er við bæði loftháð og loftfirrt niðurbrot. Fastur ólífrænn úrgangur er síaður frá skopvatni í grófsíu, sandur er felldur niður í sandfelliker og fitu er fleytt ofan af í fituþró. Eftirhreinsun skólps fer fram í um 3.500 m² siturbeði sem samanstendur af um 300 m löngu malarfylltu skurðakerfi sem skólpmatnið seytlar um áður en það er losað í viðtaka. Viðtaki hreinsaðs skólpmatns er Varmá. Varmá og bakkar hennar eru undir hverfisvernd skv. gildandi aðalskipulagi Hveragerðisbæjar 2017-2029 og fellur undir viðmið fyrir viðkvæm svæði skv. II. viðauka A með reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp. Þynningarsvæði vegna losunnar skólpmatns hefur verið skilgreint frá útrás hreinsivirkis og 200 metra niður með ánni. Útblástur frá hreinsistöðinni er hreinsaður með vothreinsibúnaði og lífrænni síu til að minnka lyktarmengun. Seyra sem til fellur við hreinsun skólps í stöðinni er úrvötnuð og kölluð og nýtt til landgræðslu sem jarðvegsbætir eða sem áburður á yfirborð.

Ef starfsleyfishafi er með annan starfsleyfisskyldan rekstur samhliða ofangreindri starfsemi gilda um hann viðeigandi starfsleyfisskilyrði.

- 1.2 Starfsleyfisskilyrði þessi eru gefin út af Heilbrigðiseftirliti Suðurlands í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit.

Eintak af starfsleyfi og starfsleyfisskilyrðum skal ávallt vera tiltækt á vinnustað.

- 1.3 Starfsleyfishafi ber ábyrgð á rekstri fyrirtækis síns og er skylt að fara eftir þeim lögum og reglugerðum sem um starfsemina gilda á hverjum tíma, samþykktum viðkomandi sveitarfélags og eftir því sem nánar er fyrir mælt í starfsleyfisskilyrðum þessum.

Fylgi starfsleyfishafi ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða um mengunarvarnir á starfssviði sínu eða fyrirmælum eftirlitsaðila um úrbætur, getur eftirlitsaðili beitt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. til að knýja á um um úrbætur.

- 1.4 Heilbrigðiseftirlit Suðurlands hefur eftirlit með ofangreindri starfsemi starfsleyfishafa samkvæmt ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og ákvæðum reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.
- 1.5 Starfsleyfi skal endurskoða að jafnaði á fjögurra ára fresti. Jafnframt er útgefanda starfsleyfis heimilt að endurskoða og breyta starfsleyfi áður en gildistími þess er liðinn vegna breyttra forsendna, t.a.m. ef í ljós kemur að mengun af völdum starfseminnar er meiri eða önnur en búast mátti við þegar leyfið var gefið út, ef breyting verður á rekstri fyrirtækisins, ef breytingar verða á bestu aðgengilegu tækni (BAT) sem leiða til betri mengunarvarna eða ef nýjar reglur um mengunarvarnir taka gildi.

Með mengun er átt við það þegar örverur, efni og efnasambönd og eðlisfræðilegir þættir valda óæskilegum og/eða skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinun lofts, láds eða lagar. Mengun tekur einnig til ólyktar, hávaða, titrings, geislunar og varmaflæðis.
- 1.6 Starfsleyfishafi skal veita Heilbrigðiseftirliti Suðurlands upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á starfseminni með góðum fyrirvara áður en í þær er ráðist. Sé um að ræða meiriháttar breytingu á rekstrinum eða breytingu sem gæti leitt til aukinnar mengunar að mati Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, ber starfsleyfishafa að sækja um starfsleyfi að nýju.
- 1.7 Starfsleyfið ásamt starfsleyfisskilyrðum fellur úr gildi ef starfsemin skiptir um eigendur eða húsnæði. Skal rekstraraðili sækja um starfsleyfi að nýju ef halda á rekstrinum áfram undir nýrri kennitölu eða á nýjum stað. Tilkynna skal heilbrigðiseftirliti ef starfsemin er lögð niður.
- 1.8 Starfsleyfishafa er skylt að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að fyrirbyggja mengun ef rekstur er stöðvaður tímabundið og koma athafnasvæði fyrirtækisins í viðunandi horf, að mati heilbrigðiseftirlits, ef rekstur er endanlega stöðvaður og starfsemin lögð niður.
- 1.9 Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum starfseminnar, sbr. lög nr. 55/2012 um umhverfisábyrgð, og skal fyrirbyggja tjón eða bæta úr tjóni sem þegar hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir.
- 1.10 Almennigur á rétt á upplýsingum um starfsleyfisumsókn og starfsleyfi í samræmi við ákvæði IV. viðauka reglugerðar nr. 550/2018. Eftirlitsaðili birtir þær upplýsingar sem og niðurstöður eftirlits opinberlega á vefsíðu sinni eða með öðrum aðgengilegum hætti.
- 1.11 Um aðbúnað starfsmanna og varnir gegn skaðlegum áhrifum á starfsmenn og starfsumhverfi fer samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

2. UMHVERFISMARKMIÐ, SÝNATAKA, LOSUNAR- OG UMHVERFISMÖRK

- 2.1 Við reksturinn skal leitast við að lágmarka álag á umhverfið. Starfsleyfishafi skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim og skipuleggja orku- og efnanotkun á sem vistvænastan hátt.
- 2.2 Starfsleyfishafi getur valið að vinna eftir viðurkenndu umhverfisstjórnunarkerfi, kjósi hann það. Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ISO 14001, eða þátttöku í umhverfisstjórnunarkerfi ESB, sbr. reglugerð nr. 344/2013 um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi Evrópusambandsins (EMAS).
- 2.3 Starfsleyfishafa er skylt að sjá um að á umráðasvæði fyrirtækisins sé gætt fyllsta hreinlætis og að húsnæði og lóð sé haldið snyrtilegu. Allar vélar og tæki, hráefni og annað það er starfseminni tilheyrir, þ.m.t. sorpgeymslur, skal vistað innan lóðar fyrirtækisins og þannig frá því gengið að

ekki valdi óþrifum eða óþægindum fyrir umhverfi eða nágretta og eftir atvikum takmarka aðgengi og/eða byrgja innsýn á svæðið, t.d. með skjólgirðingu, jarðvegs- eða gróðurmön. Komið skal í veg fyrir að úrgangur og/eða annað sem ekki tilheyrir starfsemi safnist fyrir á lóð fyrirtækisins.

- 2.4 Starfsleyfishafi skal vakta virkni hreinsistöðvarinnar með reglubundnum mælingum á að- og fráveituvatni stöðvarinnar og hafa reglubundið eftirlit með ástandi viðtaka hreinsaðs skólps frá stöðinni.
- 2.5 Hreinsað skólp skal uppfylla losunarmörk skv. 1. töflu, og eftir atvikum einnig 2. töflu, í I. viðauka með reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp m.s.br.

Taka skal 4 sýni af að- og fráveituvatni hreinsistöðvarinnar með reglulegu millibili yfir hvert 12 mánaða tímabil. Uppfylli eitt þessarra fjögurra sýna ekki ofangreind losunarmörk, skal taka 1 sýni á mánuði næstu 12 mánuði á eftir. Hvert sýni er safnsýni sem samanstendur af minni sýnum sem tekin eru með jöfnu millibili yfir sólahring og miðast við hlutfall flæðis eða hlutfall á sólahring á fastákveðnum stað í aðrás og útrás hreinsistöðvarinnar.

- 2.6 Við útrás hreinsistöðvarinnar þar sem fráveituvatn er leitt í viðtaka má hvergi vera:

- set eða útfellingar
- þekjur af rotverum (bakteríur og sveppir)
- olía eða froða
- sorp eða aðrir aðskotahlutir
- efni sem veldur óþægilegri lykt, lit eða gruggi.

- 2.7 Utan þynningarsvæðis útrásar hreinsistöðvarinnar skal

- hitabreyting vegna frárennslis vera að hámarki 2°C.
- súrefnismettun vera að lágmarki 70% og aldrei fara undir 6 mg. Súrefnismettun skal 50% af tímanum vera yfir 9 mg O₂/l.
- sýrustig vera á bilinu pH 6 – 9.
- ammoníak (NH₃) vera minna en 0,025 mg/l
- HOCl vera að hámarki 0,004 mg/l
- hámarksaukning á svifögnum vegna frárennslis vera 2 mg/l.
- fjöldi hitaþolinna kólíbaktería, saurkólígerla eða saurkokka almennt vera undir 1.000/100ml í a.m.k. 90% tilfella miðað við að lágmarki 10 sýni, en undir 100/100ml í a.m.k. 90% tilfella miðað við sama fjölda sýna ef útisvistarsvæði eða matvælaíðnaður er í grennd.

3. MENGUNARVARNIR

- 3.1 Starfsleyfishafi skal eins og kostur er fyrirbyggja eða draga úr mengun lofts, láðs og/eða lagar sem kann að stafa frá starfsemi fyrirtækisins með viðeigandi aðferðum og mengunarvarnarbúnaði. Starfsleyfishafi skal beita samþættum mengunarvörnum þar sem það á við, svo að ráðstafanir til að draga úr tiltekinni mengun í einum viðtaka valdi ekki eða auki mengun í öðrum. Beita skal bestu aðgengilegu tækni (BAT) við mengunarvarnir í þeim tilvikum sem hún hefur verið skilgreind.
- 3.2 Starfsleyfishafi skal setja sér reglur um viðbrögð við mengunaróhöppum. Ísogbúnað eða ísogsefni skal hafa til taks og nota við hreinsun vegna minniháttar leka eða óhappa. Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna, hvort sem er í loft, jarðveg, yfirborðsvatn,

grunnvatn eða fráveitu, skal tafarlaust grípa til viðeigandi aðgerða skv. viðbragðsáætlun til þess að fyrirbyggja frekari mengun og/eða slys og takmarka mögulegan skaða með hreinsun. Tilkynna skal eftirlitsaðila um slík atvik svo fljótt sem auðið er. Ef um er að ræða stærra mengunarslys sem starfsmenn ráða ekki við eða hættu á bráðamengun skal gera slökkviliði og öðrum viðbragðsaðilum viðvart um neyðarsíma 112.

- 3.3 Eftir því sem við á skal athafnasvæði fyrirtækisins eða hlutar þess lagt vökvaheldu yfirborði með niðurföllum tengdum við viðeigandi mengunarvarnarbúnað, s.s. ristar, olíuskilju, sandskilju, fituskilju o.þ.h., í samræmi við eðli og umfang starfseminnar.
- 3.4 Starfsleyfishafi skal ávallt leitast við að velja sem minnst mengandi aðferð til allra þrifa, t.a.m. með notkun umhverfissvottaðra hreinsiefna. Þvottur véla og vélarhluta skal fara fram á svæði með frárennsli tengt við olíuskilju.

Úrgangur

- 3.5 Við meðferð úrgangs skal fara að ákvæðum reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs m.s.br., reglugerðar nr. 1078/2015 um endurnýtingu úrgangs, reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni og reglugerð nr. 799/1999 um meðhöndlun seyru eftir því sem við á. Stefnt skal að fullnýtingu hráefna og með hreinni framleiðslutækni skal stuðla að endurnýtingu og endurvinnslu úrgangs eins og kostur er.
- 3.6 Úrgang skal flokka eftir því sem tók eru á til endurvinnslu eða endurnýtingar. Á sorpgámum og ílátum fyrir flokkaðan úrgang skulu vera skýrar merkingar um hvaða úrgangur má fara í viðkomandi gám eða ílát. Úrgang sem flokkast sem spilliefni, sbr. reglugerð nr. 1040/2016 um skrá yfir úrgang og mat á hættulegum eiginleikum úrgangs, skal geyma í aðskildum ílátum og merkja sérstaklega. Hvorki má blanda úrgangi sem flokkast sem spilliefni við annan úrgang né blanda saman mismunandi tegundum úrgangs sem flokkast sem spilliefni.
- 3.7 Um meðferð og geymslu olíuúrgangs fer skv. reglugerð nr. 809/1999 um olíuúrgang, m.s.br. Olíuúrgang skal geyma á viðeigandi hátt og skila til viðurkenndrar söfnunar- eða móttökustöðvar. Óheimilt er að losa olíuúrgang í yfirborðsvatn, grunnvatn, sjó, jarðveg eða fráveitu. Jafnframt er óheimilt að blanda olíuúrgangi saman við annan úrgang.
- 3.8 Sorpgámar og önnur ílát fyrir úrgang skulu vera heil og henta fyrir þann úrgang sem í þau fer og vera, eftir því sem við á, vökvaheld, lokanleg og þétt. Hindra skal aðgang meindýra, vargfugls og annarra dýra að úrgangsgeymslum.
- 3.9 Öll söfnun, urðun, brennsla eða önnur meðferð úrgangs á athafnasvæði fyrirtækisins er óheimil. Allan úrgang skal flytja reglulega til endurvinnslu eða förgunar hjá viðurkenndum móttökuaðilum sem hafa til þess tilskilin starfsleyfi. Þegar úrgangi sem flokkast sem spilliefni er skilað til flutningsaðila eða móttökustöðvar, skal sá sem skilar úrganginum fá afhenta kvittun fyrir skilunum þar sem fram kemur nafn beggja aðila, magn og gerð spilliefnanna ásamt dagsetningu skilanna.
- 3.10 Olíuskiljur, sandskiljur og fituskiljur skal hreinsa með reglubundnum hætti af aðila sem hefur til þess starfsleyfi og flytja úrgang til förgunar eða meðhöndlunar á móttökustað sem hefur til þess starfsleyfi.

Meðferð efna

- 3.11 Geyma skal öll efni og efnablöndur í upprunalegum umbúðum sem skulu merktar með viðeigandi varnaðarmerkjum og hættu- og varnaðarsetningum, sbr. ákvæði reglugerðar nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.
- 3.12 Hættuleg efni og efnablöndur skulu meðhöndluð af sérstakri varúð og þess vandlega gætt að þau hvorki berist í andrúmsloft, jarðveg, yfirborðsvatn né grunnvatn eða geti á annan hátt valdið umhverfisskaða eða heilsutjóni almennings.
- 3.13 Starfsfólk skal hafa fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það vinnur með og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustaðnum. Öryggisblöð vegna hættulegra efna skulu vera á íslensku.
- 3.14 Starfsleyfishafi skal eins og kostur er draga úr notkun hættulegra efna og myndun spilliefna, m.a. með notkun umhverfissvottaðra staðgengilsfna, endurnýtingu eða endurhæfingu efna.

Meðferð olíu og frágangur olúgeyma

- 3.15 Um meðferð og geymslu olíu og frágang olúgeyma, gasgeyma og álíka búnaðar fer samkvæmt reglugerð nr. 884/2017 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi.
- 3.16 Mengist jarðvegur af olíu vegna starfseminnar er starfsleyfishafi ábyrgur fyrir því að jarðvegurinn sé meðhöndlaður í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg.

Hávaði

- 3.17 Takmarka skal hávaða frá starfseminni eins og kostur er og þess gætt að hann valdi ekki ónæði eða óþægindum í nærliggjandi umhverfi. Hávaði við lóðarmörk skal ekki fara yfir tilgreind viðmiðunarmörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi, sbr. reglugerð nr. 724/2008 um hávaða.

Loftmengun

- 3.18 Koma skal í veg fyrir eða draga úr loftmengun frá athafnasvæði fyrirtækisins eftir því sem kostur er með viðeigandi mengunarvarnarbúnaði, sbr. gr. 3.1, og þess gætt að ryk, reykur og lyktarmiklar og/eða skaðlegar lofttegundir valdi hvorki óþægindum né hættu í nærliggjandi umhverfi. Þar sem nauðsyn er á loftræstingu út úr vegg skal ávallt sjá til þess að veggur og nærumhverfi haldist hreint.

4. MEÐFERÐ OG NÝTING SEYRU SEM FELLUR TIL VIÐ HREINSUN SKÓLPS

- 4.1 Heimilt er að hreinsa á staðnum alla seyru sem fellur til við hreinsun skólps í hreinsistöðinni og nýta í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 799/1999 um meðhöndlun seyru.
- 4.2 Hreinsaða seyru skal geyma í lokuðum og vökvaheldum gámum við aðstæður þar sem auðvelt er að safna og hreinsa sigvatn ef geymslugámur fer að leka. Miðað skal við að hreinsuð seyra sé flutt af svæðinu jafnóðum og hún er tilbúin til notkunar. Á þeim tíma árs sem ekki er hægt að nýta hreinsaða seyru jafnóðum til áburðar og landgræðslu er heimilt að geyma að hámarki 3ja mánaða uppsafnaðar birgðir innan athafnasvæðis hreinsistöðvarinnar.
- 4.3 Til að heimilt sé að nýta hreinsaða seyru frá hreinsistöðinni til áburðar og landgræðslu skal hún forhreinsuð, úrvötnuð og íblönduð kalki þannig að sýrustig hennar nái $\text{pH} = 11$. Jafnframt skal

styrkur þungmálma í seyrinni ekki vera yfir leyfilegum hámarksstyrk þungmálma í seyr sem notuð er í landbúnaði, sbr. ákvæði I. viðauka B með reglugerð nr. 799/1999 um meðhöndlun seyr.

Að jafnaði skal greina hreinsaða seyr á að minnsta kosti 6 mánaða fresti. Greina skal þurrefni, lífrænt efni, pH, köfnunarefni, fosfór og þungmálma (kadmíum, kopar, nikkell, blý, sink, kvikasilfur og króm), sbr. II. viðauka A með reglugerð nr. 799/1999 um meðhöndlun seyr.

- 4.4 Nota skal hreinsaða seyr á þann hátt að tekið sé tillit til næringarþarfar gróðurs og að gæði jarðvegs, yfirborðs- og grunnvatns rýrni ekki.

Hreinsaða seyr má nota sem áburð á gróðurlendi eða í jarðveg í magni sem nemur allt að 20 tonnum á hektara á 10 árum miðað við þurrefni. Hreinsaða seyr skal fella eða plægja niður í jarðveginn sé hún notuð á tún, akra og gróðurlendi sem nýtt er til beitar.

Að minnsta kosti eitt ár verður að líða frá því að hreinsuð seyr er borin á tún þar til uppskera, nýting eða almennur umgangur er heimilaður. Að minnsta kosti þrjú ár verða að líða frá því að hreinsuð seyr er notuð sem áburður þar til heimilt er að rækta matjurtir. Önnur nýting og almennur umgangur er heimill 16 mánuðum eftir að seyr er dreift.

- 4.5 Óheimilt er að afhenda þriðja aðila hreinsaða seyr til uppgræðslu og jarðvegsbóta nema að fyrir liggi staðfest samkomulag milli aðila um slíkt og að reglur um nýtingu og umgengni á viðkomandi landsvæði séu ljósar viðtakanda/notanda seyrinnar.

- 4.6 Óhreinsaða seyr, hreinsaða seyr sem ekki er hægt að nýta t.a.m. vegna of mikils styrks þungmálma, fitu, síu- og/eða ristarúrgang og annan úrgang sem verður til við hreinsun skólps skal flytja reglulega úr hreinsistöðinni af aðila sem sem hefur til þess starfsleyfi til förgunar hjá móttökustöð sem hefur til þess starfsleyfi.

- 4.7 Óheimilt er að losa seyr í yfirborðsvatn.

5. EIGIÐ EFTIRLIT, SKRÁNINGAR OG TILKYNNINGASKYLDA

- 5.1 Starfsleyfishafi skal viðhafa eigið eftirlit og halda skrá um atriði er varða m.a.:
- niðurstöður mælinga á hreinsun skólps áður en það er losað í viðtaka, sbr. gr. 2.5,
 - niðurstöður eftirlits rekstraraðila með ástandi viðtaka, sbr. gr. 2.6 og 2.7,
 - niðurstöður greininga á efna- og þungmálmáinnihaldi seyr, sbr. gr. 4.3,
 - fyrirkomulag og eftirlit með mengunarvörnum fyrirtækisins, þ.m.t. reglubundnar hreinsanir og viðhald mengunarvarnarbúnaðar,
 - óhöpp eða slys sem hafa í för með sér losun mengandi efna, hvort sem er í loft, jarðveg, yfirborðsvatn, grunnvatn eða fráveitu,
 - tegundir og magn hættulegra efna sem notuð eru í rekstrinum,
 - skil úrgangs og spilliefna til móttökustöðva.

Eftirlitsaðili skal ávallt hafa greiðan aðgang að framangreindum upplýsingum.

- 5.2 Tilkynna skal heilbrigðiseftirliti um öll meiriháttar frávik í rekstrinum sem geta haft umtalsverð áhrif á umhverfið og/eða varðað almannaheill, sbr. gr. 3.2.

6. GILDISTAKA OG GJALDSKYLDA

- 6.1 Starfsleyfi þetta er veitt til tólf ára í samræmi við 6. grein laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og ákvæði reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit og öðlast gildi við birtingu.
- 6.2 Starfsleyfishafi greiðir árlegt eftirlitsgjald samkvæmt gjaldskrá Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, eins og hún er hverju sinni.

Selfossi, dd. mm 20xx

F.h. Heilbrigðiseftirlits Suðurlands,

XYZ,
heilbrigðisfulltrúi

Í auglýsingunni